

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

"3201 sayılı Yasa ile 2147 sayılı Yasanın isimleri aynı olup, "YURT DIŞINDA ÇALIŞAN TÜRK VATANDAŞLARININ YURT DIŞINDA ÇALIŞMA SÜRELERİNİN SOSYAL GÜVENLİKLERİ BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ HAKKINDAKİ KANUN"dur. 2147 sayılı Yasa 07.06.1978 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, 3. maddesinde yurda dönüş şartını getirmemektedir. 3201 sayılı Yasa ise 3. maddesinde yurda kesin dönüş şartını getirmiştir. Bu haliyle aynı amaca yönelik ve aynı şartları taşıyan kişilere uygulanması amaçlanan kanunlardan birinde yurda kesinde dönüş şartının getirilmesi, diğerinde bu şartın bulunmaması Anayasa'nın 10. maddesindeki eşitlik ilkesine açık olarak aykırı bulunmaktadır. Bu nedenle kesin dönüş şartını içeren ibarenin kaldırılması gerekmektedir.

3201 sayılı Yasanın yürürlüğe girmeden önceki tarihte yürürlükte bulunan 506 sayılı Yasanın 63. maddesine göre "yaşlılık aylığı almakta iken sigortalı olarak çalışmaya başlayanların aylıkları çalışmaya başladıkları tarihte kesilir" hükmü bulunmaktaydı. 29.04.1986 tarihinde 3279 sayılı Kanunla yapılan değişiklikte Yasaya (B) bölümü eklenmiş ve buna göre, "yaşlılık aylığı almakta iken sigortalı olarak bir işte çalışmaya başlayanların yazılı talepte bulunmaları halinde yaşlılık aylıklarının ödenmesine devam olunur. Ancak bunlardan 78. maddeye göre tespit edilen esas kazançları üzerinden % 24 oranında Sosyal Güvenlik Destek primi kesilir. Bu primin ' ü sigortalı hissesi, ' ü işveren hissesidir" hükmü getirilmiştir.

Bu haliyle Türkiye hudutları içinde yaşlılık aylığı almakta iken tekrar çalışmaya başlama halinde destek güvenlik primi ödemek suretiyle yaşlılık aylığının ödenmesine devam edilmektedir. 3279 sayılı Yasa ile yapılan değişiklik, 3201 sayılı Yasanın yürürlüğünden sonra olduğundan 3201 sayılı Yasadaki yurda kesin dönüş şartı yasağı kaldırılmış ve bu hükmün ilga edilmiş olduğunun kabulü de gerekmektedir. Bu nedenle yurt içinde yaşlılık aylığı almakta iken tekrar çalışmaya başlama halinde yaşlılık aylığının kesilmemesine karşılık yurt dışında çalışarak bu süreleri borçlanan vatandaşlarımız yönünden yurt dışında işsizlik yardımı alması veya çalışması nedeni ile borçlanmasının ve yaşlılık aylığının iptal edilmesi Anayasa'nın 10. maddesindeki eşitlik ilkesine aykırı bulunmaktadır. Bu nedenle de kesin dönüş ibaresinin iptali gerekmektedir.

Anayasa'nın 49. maddesinde "çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir. Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek ve işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak için gerekli tedbirleri alır." hükmü karşısında 3201 sayılı Yasadaki yurda kesin dönüş şartını taşıyan ibare ile yurt dışında çalışmayı engel kabul etmek Anayasa'nın 49. maddesindeki çalışma herkesin hakkı ve ödevidir ilkesine aykırı bulunmaktadır. Bu nedenle dahi iptali gerekmektedir.

Anayasa'nın 60. ve 62. maddelerinde Sosyal Güvenlik Hakkı ile ilgili tedbirleri almak devletin görevi olarak kabul edilmiş, herkesin sosyal güvenlik hakkına sahip olduğu belirtilmiştir. Bu haliyle yurt dışında çalışan ve bu çalışmasını borçlanmak suretiyle yaşlılık aylığı alan sosyal güvenlik hakkına sahip olan kişinin yurt dışındaki işsizlik yardımı alması yolundaki hakkının elinden alınması ve kesin dönüş şartının yerine getirilmesi ile de sosyal güvenlik hakkının kaldırıldığı açıktır. Bu haliyle dahi kesin dönüş şartını taşıyan ibarenin Anayasa'nın 60. maddesine aykırı olduğu anlaşılmaktadır ve iptali gerekmektedir.

Tüm yukarda açıklanan sebep ve gerekçeler nazara alındığında 3201 sayılı Yasanın 3. ve 6. maddelerinde belirtilen "Yurda Kesin Dönüş Yapanlar" ibaresinin Anayasa'nın 10. maddesindeki eşitlik ilkesine 2147 sayılı aynı mahiyetteki Yasaya göre borçlananların halen yaşlılık aylığı yurt dışında çalışmalarına rağmen almaları yönüyle, 506 sayılı Yasanın 63/B maddesine göre yaşlılık aylığı almakta iken tekrar çalışanların destek primi ödemek suretiyle maaş almaları yönüyle, Anayasa'nın 49. maddesindeki çalışmanın herkesin hakkı ve ödevidir amir hükmü nedeni ile yurd dışında çalışıyor diye kabul edilen borçlanmanın iptal edilmesi nedeni ile çalışma hakkının kaldırılması ile Yasaya aykırı bulunması, yönüyle, ayrıca Anayasa'nın 60. ve 62. maddelerindeki sosyal güvenlik hakkı ile ilgili hükümlerine aykırı bulunduğundan iptali gerektiği kanaatine varıldığından iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmak gerektiği kanaat ve düşüncesine varıldığından gereğinin takdiri saygıyla arz olunur.""